

„Kas geba remdamasis sena atrasti nauja, vertas būti mokytoju.”
Konfucijus

NUOŠIRDŽIAI DĖKOJAME
konferencijos dalyviams

už dalinimąsi gerąja patirtimi.

Organizatoriai:
Vilkaviškio pradinė mokykla

Partneriai:
*Vilkaviškio rajono švietimo pagalbos tarnyba ir
savivaldybės administracijos Švietimo, kultūros ir sporto skyrius,
leidykla „Šviesa”*

2013-02-14
Vilkaviškis

METODAI, SKATINANTYS MOKYKLOS IR TĖVŲ PARTNERYSTĘ

Pranešimo tikslas:

- Apžvelgti mokyklai skirtų teisinių dokumentų nuostatas dėl mokyklos partnerystės su mokinio šeima.
- Supažindinti su Lietuvos bendrojo ugdymo mokyklų išorės vertinimo duomenimis.
- Pasidalinti aktyviaisiais metodais, skatinančiais tėvų įtraukimą į mokyklos gyvenimą.

Dokumentai įpareigoja:

Visuose mokyklai skirtuose dokumentuose: Lietuvos švietimo įstatyme (2006), Bendrosiose programose (2002), Lietuvos Respublikos Konstitucijoje (1992, 38-41 str.), Europos tėvų teisių ir pareigų chartijoje (2005) akcentuojama ŠEIMOS SVARBA. Lietuvos švietimo plėtotei iki 2012 m. strateginiuose nuostatuose (2002) rašoma, kad mokykla ir tėvai būtų partneriai ir siektų bendrų tikslų.

Kiekvienos šiuolaikinės mokyklos tikslas – siekti įtraukti tėvus į mokyklos teikiamą ugdymą, naudoti įvairius bendravimo ir bendradarbiavimo metodus.

Tačiau tėvų į(si)traukimas į vaikų ugdymo procesą mokykloje yra problemiškas reiškinys.

Problemos aktualumas:

Naujausi tyrimai, teisinių dokumentų analizė, Lietuvos bendrojo ugdymo mokyklų išorės vertinimo ataskaitos rodo, jog dabartinis mokyklos ir tėvų bendradarbiavimas nėra efektyvus.

Priežastis – mokyklose nėra pedagoginio tėvų švietimo ir konsultavimo sistemos.

Kuo pasireiškia bendradarbiavimo stoka:

Mažas tėvų aktyvumas: jie menkai savarankiškai šviečiasi, savo iniciatyva mokykloje lankosi retai; didėja tėvų abejingumas vaikų ugdymui; auga tėvų, stokojančių socialinių įgūdžių skaičius (gebėjimo valdyti emocijas, baimės, nerimo jausmas pasitikėjimo, pozityvaus mąstymo stoka).

Klasės auklėtojo veikla neįvairi, nepakankama, bendradarbiavimas su tėvais nesistemiškas.

Bendradarbiavimo problemos:

Neįdomūs tėvų susirinkimai,

Klasės auklėtojo abejingumas tėvų lūkesčiams.

Ką rodo Lietuvos bendrojo ugdymo mokyklų išorės vertinimo duomenys? 2009-2011 metų duomenys:

Per tą laikotarpį įvertintos 196 mokyklos, apklausti 29 358 mokinių tėvai.

Tėvų įsitraukimas ir įtraukimas daugelyje Lietuvos vertintų mokyklų patenkinamas (2 lygis). 37 % vertintų mokyklų - pakankamai kryptingas tėvų ugdymas, tik kas ketvirtoje mokykloje - vykdoma kryptinga tėvų pagalba.

Ypač paveikios (4 lygis) bendruomenės pastangos įtraukti tėvus į ugdymo procesą užfiksuotas tik vienoje mokykloje.

Geriausi tėvų įtraukimo bei įsitraukimo duomenų rezultatai nustatyti pradinėse mokyklose, prasčiausi - pagrindinėse.

Patirtis byloja, kad įprastos sąveikos su tėvais metodai (tradiciniai susirinkimai, pedagogo monologas, trumpalaikiai pokalbiai) neduoda gerų rezultatų.

Apmąsčius savo darbo su tėvais patirtį, išryškėjo trys tėvų ir pedagogų sąveikos kryptys:

- Pedagoginis tėvų švietimas.
- Tėvų įtraukimas į klasės, mokyklos gyvenimą.
- Tėvų ir vaikų partnerystė.

Kiekvienai iš šių kryptių būdingi skirtingi metodai, darbo formos.

Sėkmės formulė:

“Aktyvūs” tėvų susirinkimai, kuriuose tėvai - dalyviai.

METODAI:

Veideliai. Susirinkimo pradžioje tėvai pakelia linksmą ar liūdną veidelį ir nusako savo nuotaiką. Analizuojama, kas Jus džiugina, kas liūdina.

Voratinklis. Siūlų kamuolio pagalba pinamas ratu sėdintiems tėvams voratinklis. metodu siekiama: pristatyti save, savo pomėgius, lūkesčius šiais mokslo metais.

Laiškai tėvams. Vaikai rašo laiškus tėvams "Aš norėčiau, kad mano mama, tėtis..." Juos randa į susirinkimą atėję tėvai. Mokytoja rašo asmeninius laiškus tėvams mokslo metų pradžioje : 1. Mano lūkesčiai. 2. Ko mokysimės? 3. Ko tikiuosi iš tėvelių?

Piešimas poroje. Tėvai susirinkime su skirtingų spalvų flomasteriais piešia tai , ką šiuo metu jaučia. Metodas įpareigoja pažinti vieni kitus geriau, moko bendrauti be žodžių.

Ar pažįsti savo vaiką? - sukuriama eiliuota mįslė, tėvai bando spėti, apie kurį klasės mokinį sukurta mįslė.

Karštoji kėdė. Siekiama tėvus prakalbinti, dalyvauti aktyvioje diskusijoje sprendžiant svarbius aktualius klasės gyvenimo klausimus. Tėvai susėda ratu, pasakoma problema, ant karštosios kėdės sėda tas, kuris nori išsakyti savo nuomonę.

Bėdų turgus. Metodas skatina visus klasės reikalus spręsti drauge, ieškoti bendro sprendimo, mokytoja pasako problemą ir siūlo padėti "nupirkti šią bėdą". daug rankų didelę našta neša.

Pažink mane. Tėvai ir vaikai pagal savo pirmąsias raides pritaiko tinkamą charakterio savybę : (sūnus apie mamą, ir atvirkščiai). Metodas moko pozityviai mąstyti, surasti tinkamą savybę.

Delniukai. Vaikai klasėje nupiešia savo rankytes, klasės draugai parašo po charakterio savybę, koks šis mokinys yra klasėje. Tėveliai parašo, koks tas vaikas yra namie.

Nykštuko Tuko dienoraštis. Metodas tinkamas 1 klasės mokinių ir jų tėvų ryšio stiprinimui. Mokantis vis naują raidę vaikai kartu su tėveliais kuria dienoraštį "S raidė Martyno namuose..."

Forumo teatras. Metodas padeda kartu vaikams ir tėvams spręsti patyčių, nedraugiško elgesio vagysčių, problemą. Pateikiama vaidybinė situacija. Grupėse bandoma suvaidinti, kaip pasielgti šioje situacijoje. Vaikai ir tėvai kartu ieško kompromiso, praktiškai lavinami socialiniai įgūdžiai.

Meno sesijos. Tėvai ir vaikai įtraukiami į bendrą kūrybinę veiklą (pvz. kuriamas Advento vainikas, Linksmojo aitvaro logotipas Abėcėlės šventei ir pan.).

Aukcionas. Tai azartiškiausias metodas. Eiga tokia: trimestro metu mokiniai už geras žinias, pasiekimus, elgesį renka "Bonus", kurie turi perkamąją galią. Trimestro pabaigoje mokiniai suskaičiuoja taškus - bonus ir iš prizų fondo renkasi prekę. Prizų fondą steigia tėvai. galima pirkti tik už tą sumą, kurią mokiniai surinko trimestro metu.

Rasa Rugelienė
Kėdainių „Ryto“ pagrindinė mokykla

Pranešimas

NAUJOS KARTOS MOKYMO(SI) PRIEMONĖS I-II KLASEI DIRBANT PAGAL "ŠOK" SERIJOS VADOVĖLIUS

Garsus švietimo veikėjas Johnas Dewey prieš šimtmetį yra pasakęs: „Jei šiandien mokinius mokysime taip kaip vakar, mes atimsime iš jų rytojų“. Ši mintis šiuolaikiniame pasaulyje, kuriame nepaliaujamai tobulėja technologijos ir keičia viena kitą kone kasdien, tampa ypač aktuali. Naujosios technologijos vis labiau skverbiasi į mokyklą: spausdintas mokymo priemonės keičia elektroninės, tradicinę lentą ir kreidą-interaktyviosios lentos. Šiuolaikiniam mokytojui keliamas uždavinys-sugebėti įvaldyti šiuolaikines technologijas ir aktyviai jas naudoti ugdymo(si) procese.

Interaktyviosios technologijos pamokose:

- padeda integruoti skaitmenines technologijas į ugdymo(si) procesą;
- išplečia skaitmeninio demonstravimo bei modeliavimo galimybes;
- gerina mokytojų ir klasės bendravimą pamokoje;
- sumažina mokytojų pasirengimo pamokoms laiką.

Į pagalbą mokytojams leidykla „Šviesa“ siūlo naujos kartos mokymo(si) priemonių sistemą- „Šok“ serijos vadovėlių kompleksus, prie jų priderintą skaitmeninį turinį, metodinę pagalbą ir metodines priemones mokytojui. „Aktyviosios pamokos“ parengtos prie I ir II klasės „Šok“ serijos vadovėlių kompleksų „Pupa“, „Gilė“, „Riešutas“,), siekiant juos papildyti „interaktyvumu“ (interaktyviomis užduotimis, tiesioginėmis nuorodomis į mokomuosius objektus internete, „judančiais“ vaizdais, garsais,...).

Pateiktį („Aktyviąją pamoką“) sudaro nuo 6 iki 12 skaidrių:

Įvadinė pamokos dalis (1 skaidrė), skirta mokinių sudominimui nauja tema, atskleidžiant jos aktualumą, svarbą mokiniams, turimai mokinių patirčiai, žinių ir gebėjimų lygiui nustatyti.

Pagrindinė pamokos dalis (nuo 2 skaidrės) skirta naujos medžiagos pateikimui, temos nagrinėjimui, įtvirtinimui/praktiniam darbui.

Baigiamoji dalis (nuo 7- 10 skaidrės) skirta temos apibendrinimui/žinių ir gebėjimų vertinimui/ įsivertinimui (panaudojant aktyvaus balsavimo sistemą), refleksijai.

Visos temos atrinktos remiantis specialiais kriterijais, kurių svarbiausi būtų šie:

1. Periodiškumas. Temos, kurioms parengtas skaitmeninis turinys, tolygiai paskirstytos visiems mokslo metams.

2. Mokomosios medžiagos „skaitmeninimo“ galimybės. Atrinktos temos, kurias nagrinėjant tikslinga pritaikyti įvairius technologinius metodus: pasinaudoti ActivInspire programos, interaktyvios lentos teikiama galimybėmis, kad mokomoji medžiaga mokiniams būtų aiškesnė, suprantamesnė, įdomesnė, įtraukianti į aktyvų mokymąsi.

3. Temos medžiagos sudėtingumas/vizualizacijos poreikis ir galimybės. Atrinktos temos, kurių medžiaga yra pakankamai sudėtinga, todėl suvokimo/įsisavinimo palengvinimui reikėtų tam tikrus dalykus vaizdžiai pateikti/akcentuoti, pateikti daugiau mokinius motyvuojančių, į veiklą įtraukiančių užduočių (svarbu silpnesnių gebėjimų mokiniams bei tiems, kurių mokymosi stiliai - regimasis, kinestetinis).

Integruotas pradinukų kursas 1 klasei (lietuvių kalbos, pasaulio pažinimo, matematikos)	Integruotas pradinukų kursas 2 klasei (lietuvių kalbos, pasaulio pažinimo, matematikos)
1. Žaidžiame ir mokomės	1. Batai
2. Kas ką mato?	2. Saldu – rūgštu
3. Pagalbos telefonas	3. Temperatūra
4. Rudens pintinė	4. Elektra
5. Ko nėra?	5. Vanduo
6. Laiškas	6. Projektas „Baltija“
7. Ledas, vėjas, sniegas	7. Namai ir apranga kituose kraštuose....
8. Kalėdų eglutė	8. Drabužiai
9. Laukiniai ir naminiai paukščiai	9. Liga
10. Kaip sustabdyti akimirką?	10. Planas
11. Lietuvos simboliai	11. Kelionėje
12. Laikas	12. Projektas „Neringa“
13. Diena ir naktis	13. Koks Šiandien oras?
14. Savaitė ir mėnuo	14. Vaivorykštė
15. Metų laikai	15. Vėjas
16. Giminės medis	16. Projektas „Medžiai“
17. Praeitį ir ateitį	17. II klasės kurso apibendrinimas „Sveika, vasara!“
18. Ką žmonės dirba visą dieną?	
19. Atostogos	
20. 2 klasės link	

Į „Aktyviausias pamokas“ integruota apklausos ir žinių tikrinimo sistemos ActiVote skatina mokinius aktyviai veikti pamokoje, motyvuoja juos, leidžia įsivertinti ir pasitikrinti išmoktą pamokos medžiagą. Mokytojui taip pat yra galimybė gauti grįžtamąjį ryšį, fiksuoti kiekvieno mokinio pažangą ir pasiekimus be didelių laiko sąnaudų. Rezultatai matomi čia ir dabar.

Mokytojo darbui palengvinti, padaryti jį produktyvesnį parengti pateikčių naudojimo scenarijai (Word formatu). Scenarijuje pateikiama bendra informacija apie konkrečią pamoką (tema, priemonės, tikėtini mokinių pasiekimai pagal Bendrąsias programas, mokymosi uždaviniai), t. y. interaktyviosios pateikties naudojimo kontekstas, ir išsamūs kiekvienos skaidrės aprašai.

Juose atskleidžiamas ryšys su vadovėlio komplektu, pateikiama metodinių ir technologinių patarimų: kokia mokomoji medžiaga ir kokių tikslu parinkta, kada ir kaip ją siūloma panaudoti, ką akcentuoti mokiniams, kokie galimi pateiktųjų užduočių atlikimo variantai.

Jokios mokomosios priemonės, iš jų ir interaktyviosios, pačios savaime nelemia gerų mokymosi rezultatų. Tinkamai parengtos priemonės tik padeda mokiniams mokytis, o mokytojui sklandžiau, įdomiau planuoti ir organizuoti mokymo procesą. Mokomųjų priemonių nauda tiesiogiai priklauso nuo to, kokių tikslų, kaip jomis naudojasi mokiniai ir mokytojas.

Naudojant skaitmeninį mokymo turinį aktyviojoje pamokose:

- stiprinama mokinių motyvacija (skatinamas smalsumas, mokiniai lengviau susitelkia darbui, greičiau susidomi ir kt.);
- lengviau gaunama grįžtamoji informacija (naudingos tam skirtos užduotys, sužadainimai, apibendrinimai, aktyviojo balsavimo sistema ir kt.);
- mokiniai aktyvesni (susidomėję atlieka užduotis, sukaupia dėmesį ir kt.);
- greičiau ir lengviau išsiaiškinama nagrinėjama medžiaga (nauja informacija siejama su senesne, lengviau suprantama, įsimenama ir kt.);
- patogiau mokytis ir mokytis (lengva naudotis pateiktimis ir scenarijumi, aišku, nesudėtinga ir kt.);
- aktyviai dirbama visą pamoką (darbas vyksta greičiau, mažiau pastangų rengtis pamokai ir kt.).

Nereikia atradinėti dar neatrastų „Amerikų“, tereikia į savo kasdienę veiklą pažvelgti kitu aspektu, turint vieną tikslą – įtraukti į mokymo(si) procesą mokinį, leidžiant jam pajusti atradimo džiaugsmą, ieškojimų prasmę ir pasiekimų vertę.

Konferencijos
praktinėje dalyje
pristatyti
METODAI

*Alma Liaudinskienė
Vilkaviškio pradinė mokykla*

Metodas „Gyvenimo krepšelis“

Tikslas: įdomiai papasakoti (t.y. „išsiųsti žinutes“) apie save.

Taikomas susirinkime (tėvams, kolegoms), per klasės valandėles. Pasakoti apie save gali ir mokytoja, ir mokiniai, ir tėvai.

Į krepšelį (dovanų, savo rankomis gamintą ar kt.) įdedami trys daiktai, kurie atspindi prisistatančiojo šeimą, pomėgius, svajones ar pan. Iš krepšelio imama tik po vieną daiktą ir teiraujamas, kokia žinutė apie save siunčiama kitiems. Iš klausomi atsakymai. Pavyzdžiui, jei mokytojas (ar tėvai) parodys dvi lėles, tai didelė tikimybė, jog auditorija įvardins, kad lėlės – tai dvi dukros. O jeigu dvi lėles turės mokinė, tai gali reikšti, jog jai patinka žaisti su lėlėmis arba mergaitė turi dvi seses.

Metodas pasiteisina, jei kiekvienas bent viena „žinute“ nebijo apie save pasakyt ką nors labai netikėto. Pavyzdžiui, Edvinas, kuriam 9 metai, klasės draugams parodė virbalais megztą šaliką. Spėjome, jog šio daikto reikšmė – įvaizdžio dalis, kažkieno dovana, mėgstamas žaidimas „Akla višta“. Paašškėjo, šalikas – tai žinia, jog Edvinas moka megzti virbalais.

*Asta Pavilionienė
Pilviškių „Santakos“ gimnazija*

Metodas: „Tiesa ar melas?“

Tikslas: Skatinti tėvų ir vaikų artimesnį bendravimą siekiant geriau pažinti vieniems kitus, sužinoti, kiek artimi tėvų ir vaikų santykiai.

Taikomas tėvų susirinkime, klasės valandėlėje, pamokoje.

Prieš tėvų susirinkimą vaikai parašo dešimt teiginių apie save. Mokytojas jiems gali duoti teiginio pradžių (tokiu būdu gaus atsakymus jam rūpimais klausimais). Mokinių paprašoma sąžoningai įrašyti 2-3 melagingus teiginius. Po to atskirame lapelyje surašo, kurie teiginiai yra tiesa, o kurie - melas. Tėvams reikia prie teiginio parašyti „Tiesa“ arba „Melas“. Po to duodami mokinių atsakymų lapeliai ir tikrinama, kur nuomonės išsiskiria. Jei taip atsitinka, tėvams pasiūloma pasikalbėti namuose. Metodas tinka ir pamokoje patikrinti skaitymo sąžoningumą, išmoktą tikslią informaciją arba klasės valandėlėje sužinoti mokinių nuomonę.

*Jolanta Daniliauskienė
Vilkaviškio pradinė mokykla*

Metodas: „Linksmieji rutuliukai“

Tikslas: supažindinti mokinius su spalvų maišymo galimybėmis, mokyti atpažinti spalvas bei jų atspalvius, praktiškai panaudoti išmargintą lapą kitoje kūrybinėje veikloje.

Taikomas dailės pamokose, supažindinant mokinius su pagrindinėmis, antrinėmis, šiltomis, šaltomis spalvomis. Taip pat jis gali būti pritaikytas, norint atskleisti vienos spalvos atspalvių gamai.

Į kartoninės dėžutės (puikiai tinka saldainių dėžutės, vienkartinės lėkštės, dubenėliai) dugną įdėti akvarelinį arba tapybai skirtą popieriaus lapą. Lapas turi atitikti dėžutės dugno plotą. Ant popieriaus teptuku uždėti pasirinktų 3 – 4 spalvų dėmes (naudoti guašo arba akrilo dažus). Į dėžutę dėti 2 stiklinius rutuliukus (tinka skirtingų dydžių) ir vartant dėžutę juos ridinti įvairiomis kryptimis. Rutuliukai, nusidažydami tam tikra spalva, palieka ant lapo spalvotus „takelius“. Taip spalvos susimaišo ir gaunamas puikus spalvotas „voratinklis“. Kuo daugiau karoliukų naudosime, tuo greičiau lapas bus išmargintas. Baigus šį linksmą žaidimą, aptarti su mokiniais gautą rezultatą: išvadinti, kokios naujos spalvos ir atspalviai atsirado lapuose, kokioje tolimesnėje kūrybinėje veikloje jį galima būtų panaudoti.

*Lina Bakaitienė
Vilkaviškio vaikų lopšelis – darželis „Buratinas“*

Metodas „Pilna sauja riešutų“

Tikslas: ugdyti dėmesingumą, suvokimą, kantrumą, pasitikėjimą savo gebėjimais, pratinti laikytis žaidimo taisyklių, valdyti savo emocijas.

Mokiniai sėdi ratu, viduryje sukutis su rodyklę. Sukti sukutį, žaidimą pradeda tas į kurį atsisuka rodyklė. Mokinys pasiima saują riešutų ir laukia užduoties. Kiekvienam skirtingos užduotys, apie supančią aplinką, daiktus, gamtą, gyvūnus ir t. t. Mokinys turėtų atsakyti, tiek kiek saujoje riešutų. Užduotys, klausimai: Kas raudonas?, Kas šaltas?, Kas su uodega?, Kas minta žole?, Kas minkštas?, Kas ėda mėsą?, Kas lengvas? ir t. t.

Vilma Balandienė
Vilkaviškio „Aušros“ gimnazija

Metodas „Ir aš ten buvau“

Tikslas: Metodas skirtas naujo teksto išsamesniam suvokimui, įtraukiant visus mokinius pagal jų mokymosi stilius.

Metodo privalumai:

- Noriai į darbą įsitraukia visi mokiniai;
- Ugdomas gebėjimas įsijausti į kitų žmonių požiūrius;
- Ugdomas gebėjimas atkreipti dėmesį į detales;
- Ugdomas kūrybiškumas, lavinama vaizduotė.

Metodo trūkumai:

- Sunku suvaldyti mokinių emocijas;
- Yra pavojus nuklysti į nuo teksto esmės;
- Tinka ne visiems tekstams.

Pasirinktą tekstą perskaito mokiniai. Išsiaiškinami visi veikiantys asmenys, siužetas. Pasiūloma visiems susirinkti įsivaizduojamoje televizijos studijoje ir pasikalbėti su įvykio liudytojais. Mokytoja persikūnija į „naujai kuriamos“ laidos vedėją ir kalbina „laidos dalyvius“- mokinius, atsitiktinai parinkdama jiems teksto veikėjų vaidmenis. Mokinys improvizuoja atsakinėdamas į „laidos vedėjos“ klausimus susijusius su tekstu. Galima pakalbinti visus norinčius, sukuriant įsivaizduojamus personažus. „Laidoje“ gali būti „reklaminės pertraukos“ – pedagoginės pertraukėlės. Pabaigoje – laidos apibendrinimas.

Vida Kaukaitė

Vilkaviškio rajono Alvito pagrindinė mokykla

Metodas „Piešimas pagal kito pasakojimą“

Tikslas: padeda suprasti kito individualumą, pripažinti, kad kito pasaulis gerokai kitoks. Tinka klausymui ir vaizduotei lavinti.

Taikomas pamokoje, darbui su tėvais, popamokinėje veikloje ir kt.

Poromis susėdama taip, kad vienas kitą gerai girdėtų, tačiau nematyti ką piešia. Vienas dalyvis pasakoja apie įsivaizduojamą piešinį, o kitas bando jį nupiešti. Paskui rolėmis pasikeičiama. Piešinį siūloma nupasakoti kuo įvairiau – įvardinant ne tik objektus, bet ir formas, dydžius, santykius, kompoziciją, nuotaiką ir kita. Piešiantysis gali klausinėti ir tikslintis, kaip kuri detalė turėtų atrodyti, tačiau negalima pasakoti, kaip jam pavyksta.

Refleksija: po pratimo galima aptarti, kokie buvo jų įsivaizduojamo ir realiai nupiešto piešinio skirtumai, kodėl jie atsirado, kas buvo netikėta.

Snieguolė Kidulaitytė
Vilkaviškio pradinė mokykla

Metodas „Laiškelis“

Tikslas: ugdyti vaikų ir tėvų tarpusavio bendravimo įgūdžius, pasitikėjimą vieni kitais, skatinti išsakyti savo nuomonę.

Taikomas darbui su tėvais ir vaikais.

Mokiniai per dailės pamokas išsikerpa obuoliuko formos trafaretą (gali būti įvairios formos trafaretai, pvz. kriaušės, lapo, žaisliuko). Tada užrašo tėvams palinkėjimą, išsako savo mintis, užduoda klausimą. Obuoliukai sukabinami lentoje. Tą pačią dieną atėję tėvai į susirinkimą randa vaikų laiškelių. Parašo vaikams atsakymus.

Vilija Buividavičienė
Virbalio vidurinė mokykla

Metodas „Voratinklis“

Tikslas: įvertinti, įsivertinti, apibendrinti.

Taikomas pamokoje, darbui su tėvais, popamokinėje veikloje.

Taikydami „Voratinklio“ metodą, turime iš anksto pasiruošti voratinklio maketą. Kiek voratinklis turės spindulių, priklauso nuo to, ką mokytojas norės vertinti. Kiekvienas spindulys turi būti sužymėtas penkiaais brūkšneliais ir jo viršuje reikėtų nurodyti vertinimo objektą, veiklos sritį. Jei mokiniai dirbs individualiai, reikia paruošti voratinklio maketą kiekvienam mokiniui, jei grupėse, tai skiriamas vienas voratinklis grupei. Pavyzdžiui, per matematikos pamoką mokinys atlieka daugybos, dalybos, sudėties, atimties veiksmus, apskaičiuoja plotą ir perimetrą. Pasitikrinę darbus, mokiniai įsivertina, kaip jiems sekėsi atlikti užduotis. Jei labai gerai - deda tašką ant penkto, labiausiai nutolusio nuo centro brūkšnelio, jei sunkiau - ant ketvirto, jei labai sunkiai - ant pirmo. Tada taškus sujungia ir turi savo darbo voratinklį. Ir mokinys, ir mokytojas mato, kas sekasi gerai, kas sunkiau. Kuo voratinklis didesnis, tuo vertinimas geresnis. Galima vertinti veiklas. Pavyzdžiui, individualus darbas, darbas pratybose, darbas prie kompiuterio, darbas grupėse, mokinio nuotaika po pamokos. Pamokos pabaigoje mokiniai visas šias veiklas įsivertina pažymėdami taškus ir juos sujungdami nubrėžia voratinklį. Mokytojas mato, kuri veikla mokiniams labiausiai patiko, kas geriausiai sekėsi, kas nepatiko, kas buvo sunku ir nesisekė. Galima vertinti visos klasės darbą, tada voratinklis braižomas lentoje.

Metodas „Nupiešk veidą“

Tikslas: ugdyti komunikavimo kompetenciją, savęs vertinimo įgūdžius, gauti aiškia ir paprastą grįžtamąją informaciją.

Taikomas įvairiose pamokose, klasės valandėlėse, popamokinėje veikloje.

Kiekvienam mokiniui duodamas popieriaus lapas ir paprašoma jo viduryje nupiešti apvalią figūrą, kuri primintų veido formą. Tuomet jie užrašo raides D ir K, kurios parodo dešiniąją ir kairiąją veido puses (žr. pvz.). Mokytojas skaito vieną klausimą po kito, laukdamas, kol kiekvienas mokins nupieš, tai, ko buvo prašyta. Pvz.: „Pirmiausia nupiešime dešinę ausį. Kaip jūs klausėtės? Jei jūs visą laiką atidžiai klausėtės, tuomet nupieškite didelę dešinę ausį. Jei nesiklausėte arba klausėtės tik retkarčiais, ausies nepieškite arba nupieškite ją nedidelę.“

Kai mokiniai baigia piešti veidus, pakabiname lapus ant sienos. Leidžiame mokiniams juos apžiūrėti. Tai puikus vertinimo būdas, nes jo rezultatus galima iškart aptarti.

Mokytojas iš eilės apibendrina visus atsakymus, parodytus piešiniuose, prašydamas mokinių paaiškinti savo vertinimus. Šis metodas skatina mokinius būti aktyviais mokymo proceso dalyviais. O be to, tai puiki galimybė mokytojui pačiam mokytis.

NUPIEŠK VEIDĄ

Pvz.

AUSYS: Kaip atidžiai jūs klausėtės pamokoje? (dešinė ausis)
Ar mokymas buvo vertas jūsų atidaus klausymosi? (kairė ausis)

AKYS: Kaip jums sekėsi dalyvauti? (dešinė akis)
Kaip gerai iliustruotas buvo mokymas? (kairė akis)

BURNA: Kaip jums sekėsi kalbėti?

NOSIS: Kaip sekėsi „užuosti“ naujus dalykus, kuriuos galėtumėte vėliau panaudoti?

PLAUKAI: Kaip mokymas sudomino jus: ar privertė „jūsų plaukus pasišiaušti“?

Metodas „Pelėda“

Tikslas: išsiaiškinti ir sužinoti, kaip tėvai pažįsta savo vaikus ir kiek domisi vaiko mokykliniu gyvenimu;

Taikomas klasės valandėlės metu, tėvų susirinkimo metu.

Tėvams ir vaikams duodama po nespalvotos pelėdos paveiksluką. Pirmiausia darbas atliekamas su vaikais. Jiems užduodami klausimai ir pasakomos „kokiomis spalvomis ir kuri pelėdos kūno dalis turi būti nuspalvinta.“

Tokie pat klausimai užduodami ir tėvams. Kai baigia tėvai spalvinti, tada parodomas jų vaikų nuspalvintos pelėdos. Jie patys pamato, kaip gerai pažįsta savo vaikus.

Kūno dalis	Klausimas	Spalvos	
		Jei taip:	Jei ne:
Pilvas	Ar Jūsų vaikas dalijasi įspūdžiais iš mokyklos?	geltona	balta
Akys	Ar vaikas mokykloje patiria patyčias?	balta	geltona
Antakiai	Ar Jūsų vaikas mėgsta pagyras? Nori būti dėmesio centre?	juoda	balta
Snapas	Kokia yra vaiko mylimiausia spalva		
Dešinys sparnas	Ar Jūsų vaikas turi daug draugų mokykloje?	žalia	ruda
Kairys sparnas	Ar per pamokas sėdi suole su pačiu geriausiu savo draugu?	mėlyna	balta
Kūnas	Ar Jūsų vaikui patinka eiti į mokyklą?	raudona	mėlyna
Kojos	Ar kada nors buvo taip, kad vaikas bijotų eiti mokyklą?	balta	juoda

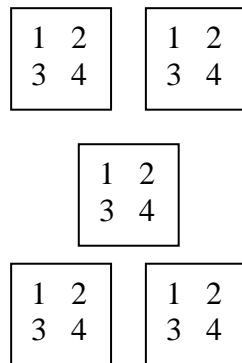
Irma Kriaučeliūnienė
Vilkaviškio pagrindinė mokykla

Metodas „Dėlionė“

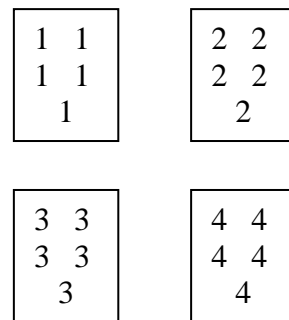
Tikslas: supažindinti konferencijos dalyvius su metodu, skatinančiu mokinių motyvaciją pamokoje, padedančiu ugdyti komunikavimo, mokymosi mokyti, socialumo kompetencijas.

Taikomas įvairiose pamokose, užklausinės veiklos užsiėmimuose, klasės valandėlėse.

Mokinius suskirstykite grupėmis (pvz. po 4.) Parinkite mokomosios temos tekstą ir jį padalinkite į tiek potemių, kiek klasėje bus grupių (tarkim, penkios grupės, tai ir potemės - penkios). Kiekvienai mokinių grupei pateikite po vieną skirtingą potemę (jos tekstą turi turėti kiekvienas tos grupės narys individualiai). Mokiniai mokosi maždaug 5 min. savarankiškai ir užsirašo, pasibraukia pagrindinius dalykus. Kitas 5 min. grupių nariai kartu aptaria, ką suprato, išmoko, sužinojo. Kiekvienos grupės mokiniai išsiskaičiuoja „1“, „2“, „3“, „4“. Visų penkių grupių „1“ eina prie vieno stalo, visi „2“ prie kito ir t.t. Suformuojamos naujos grupės. Naujose - „dėlionės grupėse“ mokiniai išmoko vienas kitą savo potemės, išdėstydami visus svarbiausius dalykus (maždaug 10 minučių pakanka). „Dėlionės grupėse“ mokiniai bendradarbiaudami atlieka „sudedamąją užduotį“, kuriai reikia žinių iš visų penkių potemių (maždaug 10 min.) Grupės pristato savo darbą, o mokytojas savo nuožiūra papildo. Individualus pasitikrinamasis darbas iš visos temos (pvz. viktorina, testas ar kt.) Mokiniai pasitikrina, įsivertina savarankiškus darbus. Aptariama.

Potemių grupės

"Dėlionės" grupės

Lina Skaisgirienė

Vilkaviškio rajono Paežerių pagrindinė mokykla

Metodas „Riešutai“

Tikslas: ugdyti loginį matematinį mąstymą; gerinti bei aktyvinti mokinių mintinio skaičiavimo įgūdžius

Taikomas matematikos pamokose, įtvirtinant dviženklį skaičių sudėtį ir atimtį iki 100. Tinka naudoti nuo 2 klasės.

Metodo aprašymas: Mokytojas pasigamina korteles su veiksmiais ir jų atsakymais. Kortelės išdalinamos vaikams. Žaidimą pradeda mokinukas, kuris turi kortelę su skaičiumi 100. Jis pasako užduotį, esančią kitoje kortelės pusėje (pvz. aš turiu 100 riešutų, kas turi 15 mažiau?). Kortelės savininkas turintis atsakymą (85) sako: "Aš" ir perskaito veiksmą esantį jo kortelės kitoje pusėje. Taip žaidžiama, kol visos kortelės išnaudojamos. Paskutinis žaidėjas pasakęs kortelėje esantį atsakymą, skelbia užduotį pirmajam žaidėjui, kuris pradėjo žaidimą (užduotis užrašyta kitoje kortelės pusėje (pvz. suskaičiuok iki 100 po du; pasakyk 5 skaičius, mažesnius už 100)). Žaidimas skirtas kuo greičiau suskaičiuoti, paskelbti teisingą atsakymą.

Živilė Mikulienė

Vilkaviškio pradinė mokykla

Metodas „Ratu pagal abėcėlę“

Tikslas: turtinti mokinių žodyną, gerinti bei aktyvinti mokinių anglų kalbos kalbėjimo bei rašymo įgūdžius.

Taikomas anglų kalbos pamokose, įtvirtinant žinomus žodžius ir išmokstant naujus, pritaikant tam tikrą temą (pvz. „My family“). Tinka naudoti nuo 2 klasės.

Metodo aprašymas: Mokytojas ant lapo pasigamina lenteles su abėcėlės raidėmis. Lenteles išdalina vaikams. Mokiniai per 15 min. turi sugalvoti ir parašyti kuo daugiau su nagrinėjama tema (pvz: „Mano šeima“) susijusių žodžių – asociacijų. Reikia užpildyti kuo daugiau lentelės langelių su tam tikra abėcėlės raide (pvz: B). Viename langelyje taip pat gali būti daugiau nei vienas žodis. Pildydami lentelę mokiniai gali naudotis įvairia literatūra ir rasti dar jiems nežinomų žodžių, kuriuos galima susieti su nagrinėjama tema. Mokiniai kviečiami po vieną pristatyti užpildytą tam tikrą lentelės dalį (pristatymas pradamas nuo A raidės) ir trumpai paaiškinti, kaip įrašyti žodžiai susiję su mano šeima. Vienas mokinys ar mokytojas lentoje pildo bendrą klasės lentelę, kurioje užrašo visus žodžius, susijusius su pamokos tema. Iki pamokos pabaigos mokiniai gali papildyti savo lenteles.

Aurelija Anisimavičienė
Vilkaviškio pradinė mokykla

Metodas „Siųsk pliauškutį“

Tikslas: atliekant įvairias užduotis grupėje ratu, įtvirtinti mokomąją medžiagą, ugdyti dėmesio koncentraciją, mąstymą.

Taikymas: tinka įvairiose veiklose – viskas priklauso nuo mokytojo fantazijos.

1 etapas. (išmokimas) Visi sustoja į bendrą ratą. Pradžioje svarbu išmokyti siųsti "pliauškutį": ištiesiam rankas delnais į viršų, dešiniąją pakeliame aukščiau. Tada "guldomė" savo delniukus į šalia stovinčių kaimynų delniukus (kairė ranka atsiduria susijungusio rato apačioje, o dešinė - viršuje). Tada ritmiškai siunčiame pliaukštelėjimą dešine ranka. (Tokį žaidimą žaisdavome vaikystėje su kiemo draugais. Jis vykdavo pagal "dainelę": EM EMERITIU FLIORE EM EMERITIU FLIORE TIKI TOMBA TIKI TOMBA VAN TIU FRI).

2 etapas. (taikymas) Išmokyti metodo – žaidimo taikymas įvairiose veiklose:

Lietuvių kalba – abėcėlės kartojimas, žodžiai pagal pasirinktą raidę, pasakojimo kūrimas, didelis-mažas vardijimas ir t.t.

Matematika – skaičių eilės įtvirtinimas, lyginių ir nelyginių skaičių vardijimas, daugybos lentelės atsakymų kartojimas, dešimčių išvardinimas ir pan.

Pasaulio pažinimas – metų laikų, mėnesių pavadinimų eiliškumo įtvirtinimas, profesijų, miško gyvūnų, augalų, paukščių pavadinimų vardijimas ir t.t.

Muzika – gamos garsų įtvirtinimas, ritmavimas pagal muziką.

Laima Melninkienė

Vilkaviškio rajono Sūdavos vidurinė mokykla

Metodas „Knygų herojų diena“

Tikslas: skatinti vaikus skaityti ir inscenizuoti skaitomas knygas, vaidinti mylimiausius knygų herojus.

Taikomas popamokinėje veikloje.

Vieną iš savaitės dienų po pamokų vyksta knygų herojų paradas. Mokiniai persirengia knygos herojumi, pasako keletą žinomų herojų posakių, pavaidina jį. Žiūrovai stengiasi atspėti iš kokios knygos, kokio autoriaus sukurtas šis herojus-kaukė. Geriausiai pasirodę mokiniai apdovanojami. Ši diena mokykloje virsta „mažuju karnavalu“. Tai tik vienas iš metodų, kuris naudojamas Skaitymo savaitėje.

Vilija Kasiliauskienė

Vilkaviškio rajono Pilviškių „Santakos“ gimnazija

Metodas „Fiziniai žaidimai emociniam intelektui ugdyti“

Tikslas: lavinti sąmoningumą, dėmesį, lytėjimo pojūtį, savo kūno dalių pažinimą, smulkiosios motorikos judesių koordinaciją, skatinant išgyventi artumo jausmą, empatiją.

Taikomas visų dalykų pamokose ir popamokinėje veikloje.

1 žaidimas „Dailininkas“.

Mokytoja padalija į dvi dalis suskirstytus paveikslėlius. Vaikams paaiškinama, kad jo pora bus tas vaikas, kuris turi antrąją jo paveikslėlio pusę. Vaikams paaiškinamos žaidimo taisyklės.

Vaikai susiskirstę poromis atsisėda ant kilimo. Vienas vaikas turi atspėti, ką kitas vaikas – dailininkas – pirštais piešia jam ant nugaros: raides, žodžius, skaičius, geometrines figūras. „Dailininkas“ dirba lėtai nieko nekalbėdamas. Vaikas, ant kurio nugaros paišoma, turi atspėti ką dailininkas nupiešė. Nepaisant to, ar kūrinys bus įspėtas, pasibaigus vienam piešimo seansui, vaikai keičiasi vaidmenimis.

2 žaidimas „Dešinė ranka, kairė ausis“.

Mokytoja pasako taisyklės, pvz., „Mano rankos visiškai manęs neklauso. Bet jūs darykite tai, ką aš sakau, o ne darau“. Nurodydama kairę koją mokytoja čiumpa sau už dešinės ausies, o vaikai tuo metu turi paliesti savo kairę koją. Kai grupė išmokyta žaisti be klaidų taisyklės galima keisti.

Eglė Petraitienė

Vilkaviškio pradinė mokykla

Metodas „Miestai“

Tikslas: ugdyti loginį mąstymą.

Taikomas per pasaulio pažinimo pamoką, klasės valandėlės metu.

Mokytojas nupiešia keletą nesudėtingų piešinėlių, vaizduojančių miesto pavadinimus arba paruošia skaidres. Mokiniai turi atspėti, koks miesto pavadinimas turėtas galvoje.

Miestų pavadinimų idėjos: Laukas su akmenimis (Akmenė), A ant nykščio (Anykščiai), vokas be užrašo (Baltoji Vokė), elektros stulpas su laidais (Elektrėnai), kalniukas (Kalvarija), pėdutės (Klaipėda), lazdutė (Lazdijai), milžinė (Neringa), palangė su vazonu (Palanga), vėžys (Panevėžys), kiškis (Rokiškis), šakės (Šakiai), kėdė (Kėdainiai), jautis su ragais (Tauragė), varna (Varniai), šilas (Šiluva), vilkas (Vilkaviškis).

Raimonda Janulevičienė
Vilkaviškio pagrindinė mokykla

Metodas „Palyginimo ir sugretinimo metodas, naudojant Veno diagramą“

Tikslas: ugdyti lyginamąjį mąstymą mokinių mokymosi pasiekimams gerinti.

Taikomas pamokose, kuriose lyginami du tekstai arba atliekama lyginamoji matematikos sąlyginių uždavinių analizė.

Apibrėžę pamokos tikslą ir pasirinkę turinį vadovaujamės keturiais pagrindiniais planavimo etapais.

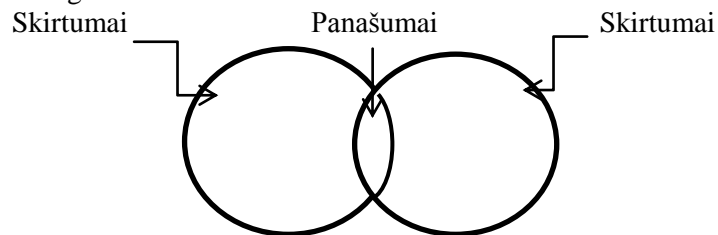
1 etapas: apibūdinimas (mokiniai išanalizuoja ir apibūdina kiekvieną lyginamą dalyką atskirai)

Kokias informacijos šaltiniais naudosis mokiniai? Galima pateikti mokiniams paruoštus tekstus arba galbūt norėsime ugdyti mokinių informacijos paieškos gebėjimus, todėl pasiūlysime susirasti reikiamą medžiagą klasėje esančiuose šaltiniuose, bibliotekoje arba internete.

Kaip mokiniams pateiksime apibūdinimui reikalingus kriterijus? Turėdami aiškius kriterijus (pavyzdžiui: Kuo mito tiranozaurai ir brontozaurai? Kaip jie atrodė? Kur gyveno?), mokiniai nenukryps nuo aktualių turinio aspektų kai įgus dirbti pagal šį metodą, pratinkite kriterijus susiformuoti savarankiškai?

2 etapas: lyginimas, mokiniai specialioje lentelėje, šiuo atveju Veno diagramoje, surašo abiejų lyginamų dalykų panašumus ir skirtumus.

Veno diagrama

3 etapas: mokiniai įvertina sąsajas tarp lyginamų dalykų. Kaip padėsime mokiniams ivertinti sąsają ir padaryti išvadas? Diskusiją arba pristatymą paskatins štai tokie paprasti, bet naudingi klausimai:

Ar lyginami dalykai labiau panašūs ar skirtingi?

Koks svarbiausias skirtumas?

Kokios yra skirtumų ir panašumų priežastys?

Kokie yra skirtumų padariniai?

Kokias galėtume padaryti išvadas?

4 etapas: lyginimo metu įgytas žinias taiko praktiškai. Kaip mokiniai apibendrina ir taikys įgytas žinias? Yra daugybė būdų pritaikyti žinias, įgytas lyginant ir gretinant. Šis metodas puikiai tinka skaitant ir analizuojant dalykinius straipsnelius, lyginant dvi ištraukas, dirbant grupėmis.

Jovita Grakavinienė

Vilkaviškio rajono Pilviškių „Santakos“ gimnazija

Metodas „Savęs pažinimas ir saviugda“

Tikslas: skatinti save pažinti, vertinti, ugdyti.

Taikomas popamokinėje veikloje.

„Knygelė apie tave“

Kiekvienam mokiniui duodamas segtuvus, kurio pirmame puslapyje parašytas jo vardas. Paaiškinama, kad kiekvieną kartą mokins gaus savo segtuvą, į kurį turės segti atliktus darbus. Išdalydama segtuvus mokytoja supažindina vaikus su šio užsiėmimo tikslu. Paaiškina, jog jie turi aprašyti dalykus, kurių nemėgsta, kurie patinka, pasvarstyti, ką galvoja apie save, bei kiti žmonės apie juos, kaip jie turėtų pasikeisti, kad dienos būtų sėkmingesnės. Mokiniai pildo knygelę. Jei jiems sunku rašyti, padeda mokytoja. Kai kurie darbai pristatomi draugams, kai kurie aptariami individualiai.

Valdonė Drangauskienė

Vilkaviškio pradinė mokykla

Metodas „Norai – nenorai“

Tikslas: mokyti atrasti sprendimus, siūlyti savo idėjas, lavinti komunikacijos įgūdžius, tarpusavio bendravimą su kitais grupės nariais.

Taikomas planuojant mokytojo ir mokinių klasės veiklą.

Metodas tinka mokslo metų pradžioje. Geriausia taikyti 3-4 klasėse. Kiekvieno mokinio paprašoma parašyti kokiomis temomis jis norėtų kalbėti ir kokių užsiėmimų formų pageidautų mokslo metų eigoje ir kokių nenorėtų. Baigę individualiai formuluoti savo norus ir nenorus, mokiniai suskirstomi grupelėmis, kur jau bendrai (raštu) aptaria ir formuluoja savo norus ir nenorus. Vėliau kiekviena grupelė išsirenka po vieną atstovą, kuris visą klasę supažindina su kolektyviniais grupelės pageidavimais. Tai palengvina mokytojui sudaryti veiklos su klase planą. Jeigu buvo, pareikšta tokių pageidavimų, kurių mokytojas negalės patenkinti, reikia aptarti kaip tuos norus galima įgyvendinti, pvz : pasikviesti specialistą, surengti ekskursiją ar kt.

Raimonda Merkevičienė
Vilkaviškio pradinė mokykla

Metodas „Domino“

Tikslas: pastabumo ugdytas

Taikomas lietuvių kalbos pamokose

Antonimų domino

Iš storesnio popieriaus iškerpamos juostelės, kuriose įrašoma po 2 žodžius, galinčius turėti antonimų. Pirmoje ir paskutinėje juostelėje užrašomas tik vienas žodis, pav.:

----- trumpas ilgas - stiprus silpnas - kartus
saldus- liūdnas

linksmas-tingus darbštus -----

Kiekvienas dalyvis ima po 5 juosteles (prieš tai jas sumaišius), kitos (bent 5) lieka kasoje. Mokinys, burtų keliu pradėdamas žaidimą, deda kuria nors juostelę ant stalo, kitas mokinys šalia jos prideda savąją juostelę taip, kad antonimai iš poros būtų vienas šalia kito, pvz., šalia

trumpas – ilgas, šalia stiprus – silpnas ir t.t. Kai dalyvis neturi reikiamos kortelės, susiranda ją kasoje. Žaidžiama iš eilės. Kas prideda netinkamą kortelę, praranda ėjimą. Laimi tas, kuris pirmasis sudėliojo penkias juosteles – sudarė antonimų juostą.

Pastaba: panašiai žaidžiamas ir sinonimų, giminių žodžių domino.

Loreta Kelnerienė

Vilkaviškio rajono Bartninkų Jono Basanavičiaus vidurinė mokykla

Metodas „Siūlau pagalbą“

Tikslas: ugdyti draugiškus santykius klasėje, kolektyve, skatinti padėti vieni kitiems.

Taikomas ir pamokose, ir klasės valandėlių metu.

Mokiniais išdalinami lipnūs lapeliai. Prašoma mokinių apgalvoti savo veiklą. (Gal jiems nesiseka pasakoti, dailiai rašyti, ieškoti informacijos ar pan.) Tada ant lapelių jie užrašo, ką norėtų patobulinti. Sakinio pradžia tokia: Man reikėtų pasimokyti..... Lipnius lapelius sulipina trijose ar keturiose klasės vietose. Tada mokiniai eina ir skaito. Pasirenka du ar tris lapelius, kuriam klasės draugui galėtų padėti ir ant pasirinktų lapelių užrašo savo vardą. Kai visi perskaito draugų užrašytas mintis, kiekvienas mokinys pasiima savo lapelį ant kurio būna parašyti draugų vardai, kreipiasi pagalbos, mokosi ir klasėje, ir namuose, ir bibliotekoje.

Ramutė Jakimavičienė
Vilkaviškio pradinė mokykla

Metodas „Nebylių istorijos“

Tikslas: lavinti komunikacinius gebėjimus, skatinti formuluoti taisyklingus sakinius.

Taikomas pamokoje ir popamokinėje veikloje.

Tai vienas iš metodų (aprašytų Geoff Petty knygoje „Šiuolaikinis mokymas“), kuriuos visada galima naudoti kūrybiškai ir savitai.

Mokytoja be žodžių (judesiais) pasakoja paprastą istoriją, o mokiniai paeiliui vis nusako (formuluoja sakinius), ką mokytoja rodo. Pavyzdžiui:

Žmogus valgė. Nukrito kšnis. Jis pašaukė šunį. Šuo suėdė nukritusį maistą. Žmogus paglostė šunį.

Galiausiai visa klasė pakartoja tą istoriją. Jei mokytoja suploja vieną kartą, mokiniai pakartoja tik paskutinį sakinį. Jei suploja dukart, kiekvienas sako po sakinį ir papasakoja viską nuo pat pradžių.

VARIACIJOS

Lengviau bus tuomet, kai turėsite iš anksto numatytą pirmą ar paskutinį istorijos sakinį.

Sudėtingiau bus, jeigu istoriją pasakos mokinys komandoje.

Įdomiau bus tuomet, kai istorijos pavadinimą sugalvos mokiniai, o mokytoja „pasakos“.

Irena Grigulienė

Vilkaviškio pradinė mokykla

Metodas „Kubelio paslaptys“

Tikslas: lavinti loginį mąstymą, tobulinti matematinius įgūdžius.

Taikomas matematikos pamokose.

Du mokiniai turi po kubelį, kuriuose surašyti skaičiai. Jie meta kubelius ir iš eilės pasako po tris veiksmus: du sudėties ir vieną atimties. Pavyzdžiui, jei kubelio viršuje iškrito skaičiai 1 ir 4, pirmasis mokinys sako: 1plius 4 lygu 5, 4 plius 1 lygu 5, iš 4 atimti 1 lygu 3. Po to vėl meta kubelius, tada jau antrasis mokinys pasako veiksmus. Klasė tikrina, ar teisingai sudaromi veiksmai, ar teisingai jie išsprendžiami. Jeigu mokinys suklysta, jį pakeičia klaidą pastebėjęs mokinys. Pora kubelius meta 3-4 kartus.

Ant kubelių galima rašyti įvairius skaičius: vienaženklus, dviženklus..., atlikti daugybos, dalybos veiksmus.

Ona Kajokienė

Vilkaviškio pagrindinė mokykla

Metodas „Šnabždesys“

Tikslas: minties sklaida be „trukdžių“.

Mokiniai suskirstomi į 2-3 grupes, kurios sustoja į atskiras linijas/ ratus.

Pirmiesiems mokiniams paduodamas lapas su trumpa istorija. Šis asmuo turi perskaityti istoriją šalia stovinčiam asmeniui, kad jos neišgirstų kiti. Taip „istorija“ keliauja iki pat linijos galo (paskutinio mokinio) - kiekvienas mokinytis stengiasi perpasakoti kuo tiksliau. Vėliau prašoma paskutinio ir esančio komandos viduryje mokinio papasakoti išgirstą istoriją. Po to perskaitoma istorija iš lapo. Diskutuojama apie komunikacijas tarp mokinių galimybes, sunkumus, privalumus, dėmesio treniravimą ir sukaupimą.

Užduoties pavyzdys:

I grupė

Vištelė rado nematytą grūdą. Mažas gaidukas prišoko, pagriebė ir prarijo. Staiga jis ėmė šaukti, kad jam gerklė dega. Senė Raiboji pamokė:

-Nebūk godus: grūdą radęs, pirma pažiūrėk, ar tikras.

II grupė

Žmogelis arė lauką. Jis rado skrynelę. Skrynelė buvo užrakinta. Arė, arė ir rado raktelį. Atrakino jis skrynelę ir rado ten oželį. To oželio trumpa uodegėlė, dėl to trumpa ir mano pasakėlė.

III grupė

Jauna obelis nokino tris pirmus obuoliukus. Niekas jų neskynė. Laukė, kol patys nukris. Tada galima bus ragauti. Vieną rytą obuoliukų jau nebebuvo.

-Visokių žmonių esama. Vieni sodina, kiti skina, - pasakė tėvelis.

Rūta Povilaitienė

Vilkaviškio rajono Daržininkų pradinė mokykla

Metodas: „Prisimink“

Tikslas: plėtoti literatūrinės žinias; ugdyti loginį mąstymą; ugdyti meilę lietuviškam žodžiui.

Taikomas įvairių pamokų metu taikyti temų apibendrinimui.

Mokinių grupėms išdalinamos kortelės. Ant vienu užrašyti sakiniai iš rašytojo biografijos, ant kitų eilutės iš eilėraščio. Mokiniai pasakoma, kad jie turi surasti ir sudaryti rašytojo gyvenimo aprašymą, ir sudėlioti keturių eilučių posmelį. (Su biografija buvo supažindinti, eilėraščių buvo skaitę ir rašę). Biografijos sakinių ir eilėraščio eilučių kortelės iš skirtingos spalvos popieriaus.

Aldutė Serneckienė

Vilkaviškio pradinė mokykla

Metodas „Laboratorija“

Tikslas: ugdyti pažinimo, mokėjimo mokytis ir komunikavimo kompetencijas.

Taikomas pasaulio pažinimo pamokoje.

Mokiniai suskirstomi į grupes. Kiekvienai grupei skiriama dėžė, kurioje yra paslėptas daiktas. (Visoms grupėms skiriami vienodi daiktai.) Grupės nariai tyrinėja daiktą, atlieka bandymą, diskutuoja ir pildo lentelę.

Tai mes žinojome	Sužinojome iš kt. šaltinių	Sužinojome iš draugų	Kur pritaikysime	Norime sužinoti
Mokiniai pildo remdamiesi įgytomis žiniomis.	Mokiniai pildo remdamiesi enciklopedijose, internete ir kt. pateikta informacija.	Mokiniai pildo remdamiesi kitų grupių pristatymo metu pateikta informacija.	Mokiniai pildo remdamiesi asmenine patirtimi	Mokiniai pildo tai, kas dar neaišku arba įdomu.

PS. Mokinių grupėms galima skirti skirtingus daiktus dėžutėse, tačiau jie nepildo trečios lentelės skilties.

Šį metodą galima taikyti ir lietuvių kalbos pamokose kartojant žodžio dalis, kalbos dalis, sakinio dalis. Dėžutėse pateikiami žodžių, sakinių pavyzdžiai.

Rasa Kuršentaitienė

Vilkaviškio pradinė mokykla

Metodas „Dvibalsių, dvigarsių mokymas“

Tikslas: padėti išmokti vaikui tarti ir rašyti dvibalsius ir dvigarsius.

Taikomas lietuvių kalbos ir anglų kalbos pamokų metu bei dirbant individualiai su mokiniu.

Reikia turėti magnetinę lentą ir raideles. Pvz. Au dvibalsio mokymas. Mokytojas su mokiniu deda paprastus žodžius prasidedančius raide a, po to raide u. Garsiai žodžius ištaria. Tuomet tuos žodžius užrašo sąsiuvinyje. Tada vėl eina prie lentos ir deda žodžius jau prasidedančius dvibalsiu au. Garsiai taria. Po to rašo sąsiuvinyje. Mokiniui dedant žodžius lentoje ir rašant dirba motorika, regėjimas, klausos. Šis metodas labai tinka ir anglų kalbos mokymui.

Daiva Pačėsiėnė

Vilkaviškio rajono švietimo pagalbos tarnyba

Metodas „Taip ir ne“

Tikslas: supažindinti su kalbos dalimis (veiksmažodis, daiktavardis, būdvardis).

Taikomas individualiam ir grupiniam darbui.

Mokytojas dėžutėje turi įvairių daiktų paveikslėlių, gyvūnų, paukščių, vaisių, daržovių muliažų ir širmą. Padėjęs vieną daiktą už širmos mokytojas mokiniams pasako, kad tai yra pvz.: vaisius. Mokiniai turi vardinti įvairių vaisių pavadinimus, kol atspėja kas yra už širmos. Mokytojas vis akcentuoja klausimą kas? Taip mokiniai supažindinami su daiktavardžiu, prisimenamos apibendrinančios sąvokos, plečiama leksika.

Supažindinant su veiksmažodžiu, mokiniams taip pat pasakoma, kad už širmos yra pvz.: darbo įrankis. Mokiniai turi pirma pasakyti, ką su daiktu, esančiu už širmos, galima daryti, o po to įvardinti ir patį daikto pavadinimą.

Supažindinant su būdvardžiu, pirmiausia mokiniai turi išsiaiškinti koks tas daiktas yra: minkštas, kietas, rūgštus, storas ir t.t. Mokytojas prieš tai kaip ir pasufleruoja kur tokį daiktą galima pamatyti, surasti, pvz. sporto salė. Po to, jei lieka laiko ir noro, įvairių klausimų pagalba mokiniai gali atspėti ir daikto pavadinimą.

Vilė Ašutaitienė

Vilkaviškio pradinė mokykla

Metodas „Pastatyk bokštą“

Tikslas: pakartoti ir įtvirtinti spalvas, tobulinti skaičiavimo įgūdžius, lavinti smulkiuosius pirštų raumenis.

Taikomas matematikos, lietuvių k., pasaulio pažinimo pamokose, užklasinėje veikloje. Dirbti galima grupėmis, poromis, individualiai.

Vaikams išdalijami įvairių spalvų kubeliai. Lentoje pakabinamas lapas, kuriame nurodyta kiekvieno kubelio (pagal spalvą) vertė centais. Skiriamos užduotys gali būti:

1. Pastatyti iš kubelių bokštą, kurio vertė 36 centai ir užrašyti veiksma.
2. Pastatyti iš dviejų spalvų bokštą, kurių vertė 26 centai ir užrašyti veiksma.
3. Pastatyti 5 bokštus, kurių kiekvieno vertė ne mažesnė kaip 18 centų ir užrašyti veiksma.

Ingrida Sabeckienė

Vilkaviškio rajono Alvito pagrindinė mokykla

Metodas „Staigmena“

Tikslas: suburti klasės mokinių bei tėvų narius bendrai, įdomiai ir naudingai bei prasmingai veiklai.

Taikomas darbui su vaikais ir tėvais popamokinėje veikloje.

Metodas gali būti įgyvendinamas visus 4 metus, gali būti tik vienerius metus. Tai priklauso nuo vaikų, mokytojos ir tėvų susitarimo. Susirinkimo metu tėvams duodamas kamuoliukas ir išbandomas pats paprasčiausias metodas - kalbu arba vykdau veiklą tada, kai rankose turi kamuoliuką ir siunčiu kitam. Tada pasakoma, kad šį kamuoliuką perduosime vaikams ir jie kažką tėvams norės pasakyti, bet tai bus staigmena. Pasirenkama tinkama šventė ir tėvams paruošiamas koncertas su užduotimis. Pasirinktos veiklos metu kamuoliuką vaikai perduoda tėvams ir laukia iš jų staigmenos. Tada ruošiasi pasirinktai veiklai tėvai ir kviečia vaikus į renginį. Taip pasirinkdami temas vaikai daro staigmenas tėvams, o tėvai - vaikams. (Pvz., vaikai ruošia Mamyčių šventę - tėvai atsako kalėdiniu vaidinimu vaikams, vaikai suorganizuoja spartakiadą - tėvai atsako dviračių žygiu po rajoną, vaikai kartu su tėvais suorganizuoja įsimintiną Mokytojo dienos staigmeną mokytojai, mokytoja ir tėvai surengia staigmeną vaikams per išleistuves ir t.t.). Įdomu, linksma, netikėta ir smagu! Draugiški klasės tėvų, mokinių ir mokytojos santykiai tikrai garantuoti.

Rita Bartuškienė

Vilkaviškio vaikų lopšelis – darželis „Buratinas“

Metodas „Kur aš esu?“

Tikslas: padėti suvokti pasirinkto garso vietą žodyje, lavintis dėmesį, pastabumą, sąvokų „priekyje, viduryje, pabaigoje“ suvokimą.

Taikomas „ryto rato“ metu, popamokinėje veikloje.

Mokiniai sustoja rateliu, pedagogas – viduryje. Mokytojas meta kamuoliuką kuriam nors žaidėjui ir sako žodį su pasirinktu garsu pvz.: „Š“ – ŠLUOTA. Jeigu žodyje yra garsas „Š“, vaikas sugavęs kamuoliuką sutrepsi kojomis, o kiti vaikai, jei garsas yra žodžio pradžioje, suploja rankomis priekyje savęs, jei žodžio viduryje (MAŠINA) – virš galvos, o jeigu žodžio pabaigoje (NEŠ) – suploja į keliukus. Vaikas neišgirdęs žodyje pasirinkto garso atmeta kamuoliuką mokytojui, o jis sugalvoja kitą žodį ir kamuoliuką meta kitam vaikui.

Saulius Ringys

Vilkaviškio rajono Gražiškių gimnazija

Metodas „IKT programėlės taupančios mokytojų ir mokinių laiką“

Tikslas: supažindinti mokytojus su internetinėmis programėlėmis, skatinti naudotis informacinių technologijų patogumais virtualioje erdvėje.

Panaudojimo galimybės įvairiapusės (pamokoje kūrybinėse užduotyse, darbui su tėvais susirinkimų medžiagos pateikimui, popamokinėje veikloje mokinių kompetencijoms ugdyti.

Naudojant programėlę galima atlikti daug veiklų tiek pamokų metu, tiek popamokinėje veikloje (būtina susipažinti su programėlių galimybėmis):

<http://www.prometheanworld.com/en-us/education/products/software/activinspire>

(pamokų pasiruošimui, mokinių pamokinei veiklai aktyvinti)

<http://edu.glogster.com/product-information> (plakatų gamybai)

<http://animoto.com> (filmukų gamybai)

<http://www.thinglink.com> (interaktyvūs paveikslėliai)

<http://www.blogger.com> (tinklaraščių kūrimui)

www.gimp.org

<http://pixlr.com>

<http://picasa.google.com>

<http://www.flickr.com>

<http://beta.photobucket.com>

Zita Andziulienė

Vilkaviškio rajono Daržininkų pradinė mokykla

Metodas: „Dėlionė“

Tikslas: plėtoti literatūrinės žinias; ugdyti loginį mąstymą; ugdyti meilę lietuviškam žodžiui. Dėlionės metodą galima taikyti įvairiose veiklose.

Darbas vyksta grupėse. Mokiniai gauna dėlionės detales, ant kurių vienos pusės rašytojo portretas, ant kitos pusės skiemenys, kuriuos sudėlioje, sužinos rašytojo vardą pavardę, slapyvardį. Pagal figūrų iškarpas turi sudėlioti portretą (detales tvirtina gumele ant įmautės). Sudėlioje, vienoje pusėje gauna portretą, kitoje pusėje perskaito vardą pavardę, slapyvardį.

Daiva Vilkienė

Vilkaviškio rajono Keturvalakių pagrindinė mokykla

Metodas „Savarankiškumo ugdymas mokantis“

Tikslas: Ugdyti mokinių savarankiško darbo įgūdžius: mokant planuoti darbo laiką, tempą, užduočių pasirinkimą.

Taikomas pamokose, klasių valandėlių metu.

Prieš pamoką mokiniai pasirašo sutartį su mokytoja, kad sutinka dirbti.

<p>Šiandien aš,dirbsiu savarankiškai 3 pamokas 3·45 min ir 2 pertraukas 2·10 min, viso 135+20 min=155min = 2val 35 min <u>Per tą laiką turėsiu atlikti:</u> Perskaityti „Šaltinėlyje“ 36 psl. laišką draugui, ir 37 psl. patarimus, kaip rašyti laišką. Parašyti 12 sakinių laišką savo augintinio vardu. Vartoti vns. I asmens veiksmažodžius. Sugalvoti po 2 sakinius, po kurių rašyčiau .?! Lapuose išspręsti lygtis ir veiksmus su matiniais skaičiais. Visą laiką turi paskirstyti pats, kada dirbsi, kiek ilsėsi, kaip ir su kuo žaisi! SĖKMĖS!</p> <p style="text-align: right;">Mokytoja Daiva</p>
--

Aptaria, kokių susitarimų laikysis. Nusakomi vertinimo kriterijai. Mokiniai patys renkasi kokia sparta dirbs, kada darys pertraukas. Lentoje nubraižyta lentelė su mokinių vardais ir užduočių numeriais, kurioje mokinys pasižymi, kai atlieka užduotį. Mokiniai, kuriems reikalinga pagalba konsultuojasi su mokytoja.

Lentelės pavyzdys:

(lentelės struktūra keičiasi nuo to kokias veiklas mokytojas vykdo pamokose)

Vardas							Veiksm.laikkas	Papildoma užduotis
	1	2		Laiško rašymas				
	MATEMATIKA			LIETUVIŲ K.		?!		

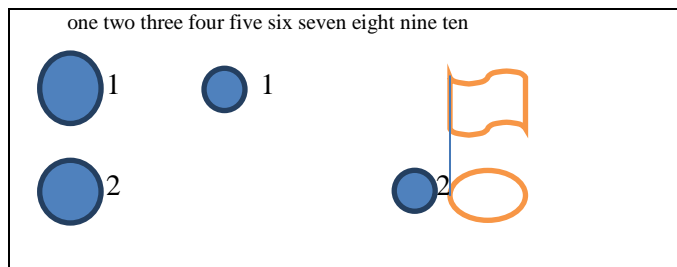
Pastaba: paruošiama papildomų užduočių. (kadangi kiti mokiniai padarys greičiau ir liks laiko, tai tempo, laiko diferencijavimas kaip tik ir bus naudingas šiems mokiniams)

Sandra Petrukonienė
Vilkaviškio pradinė mokykla

Metodas „Golfas (pagal Richard Graham)“

Tikslas: įtvirtinti išmokus žodžius, lavinant kalbėjimo įgūdžius.

Mokiniai suskirstomi į grupes. Lentoje nupiešiami golfo kamuoliukai (tiek, kiek yra grupių). Priešais „golfo kamuoliukus“ nupiešiama „duobutė“ ir vėliavėlė. Lentos viršuje surašomi žodžiai, kuriuos tą pamoką kartojame. Pavyzdžiui, kartojame skaičius iki 10. Mokytoja pasirenka žodį „ten“. Grupės turi atspėti, kurį žodį mokytoja pasirinko. Pirmoji grupė klausia, ar tai žodis „four“, kuris yra gana toli nuo mokytojos pasirinkto žodžio. Mokytoja pasirinktą variantą parodo lentoje nupiešdama „golfo kamuoliuką“ toliau nuo „duobutės“. Kuo mokinių pasirinktas žodis yra arčiau mokytojos pasirinkto žodžio, tuo „kamuoliukas“ yra arčiau „duobutės“. Vadinasi, pirmosios grupės „golfo kamuoliukas“ yra gana toli nuo „duobutės“. Kita grupė, matydama, jog jų spėjimas buvo toli nuo „duobutės“, renkasi žodį „nine“. Žodis „nine“ yra šalia mokytojos pasirinkto žodžio „ten“. Tada, „golfo kamuoliukas“ piešiamas šalia „duobutės“. Pirmoji grupė, matydama, jog žodis „nine“ yra šalia žodžio „ten“, jį ir sako. Ir, pirmoji grupė atspėja mokytojos pasirinktą žodį. Jų „kamuoliukas“ skrieja į „duobutę“. Ši grupė gauna tašką.

P.S. Vertimas: one- vienas, two- du, three- trys, four- keturi, five- penki, six- šeši, seven- septyni, eight- aštuoni, nine- devyni, ten- dešimt.

Manau, jog šį žaidimą būtų galima naudoti ir matematikos pamokoje. Vietoj angliškų žodžių galima parinkti matematinius veiksmus. Mokytoja pasirinktą vieno veiksmo atsakymą, o mokiniai sakytų spėjamus atsakymus.

Rasa Galinaitienė
Vilkaviškio pradinė mokykla

Metodas „Mažieji keliautojai“

Tikslas: lavinti balsą, ugdyti kūrybiškumą, vaizduotę, plėsti bendrą suvokimą apie pasaulį.

Taikomas muzikos pamokoje kaip įsidainavimo pratimas.

Pirmiausiai mokiniai išmoksta įsidainavimo pratimo melodiją:

Į Kiniją keliavo teta, ji sakė ten skani arbata.

Melodija atliekama aido principu: mokytoja dainuoja – mokiniai atkartoja (vėliau mokytoją pakeičia mokiniai). Mokytojas klausia, į kokią šalį jie norėtų keliauti toliau. Mokiniai pasiūlo pvz. Rusiją. Tada visi kartu parenka derantį žodžių junginį, kuris apibūdintų „lankomą“ šalį. Rusijoje yra daug meškų. Tada dainuojame:

Į Rusiją keliavo teta, ji sakė ten meškų daug yra.

Taip neakivaizdžiai aplankome daugelį pasaulio šalių. Mes su mokiniais esame sukūrę štai tokius:

Į Afriką keliavo teta, o žmonės ten juodi juodi yra.

Į Škotiją keliavo teta, o vyrai ten sijonuoti yra.

Į Lietuvą keliavo teta, ten sakė bus cepelinas gardus.

Į Austriją keliavo teta, o ten kalnuos skamba mūsų daina.

Atliekant šį pratimą kiekvieną pamoką aplankome vis kitas pasaulio šalis.

Lina Anusaitytė
Vilkaviškio pradinė mokykla

Metodas „Atsipalaiduok“

Tikslas: padėti mokiniui atsipalaiduoti, lavinti lytėjimą ir smulkiąją motoriką, įtvirtinti skaičiavimo įgūdžius, raidžių pažinimą.

Taikomas dirbant su specialiųjų poreikių mokiniais arba individualiam darbui matematikos ir lietuvių kalbos pamokose.

Laisvu metu mokiniai prigamina iš spalvotų spaudos lapų popierinių pirštelių (kvadratinį lapelį apie 7 cm susuka ant pieštuko ir sulipina). Iš pirštelių galima statyti šulinį: skaičiuojame kiek detalių sunaudojome, kiek aukštų sudėjome. Per lietuvių kalbos pamoką iš turimų pirštelių galime dėlioti raides, sudėti paprastus žodelius, juos garsiai perskaityti, užrašyti į sąsiuvinį.

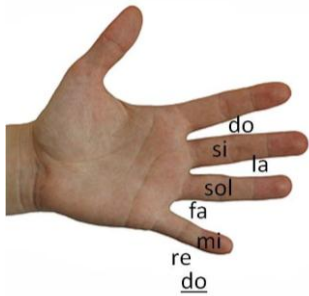
Rasa Arlauskienė

Vilkaviškio rajono Alvito pagrindinė mokykla

Metodas „Penklinė“

Tikslas: vaizdžiai pademonstruoti, kaip penklinėje išsidėsčiusios natos.

Taikomas pradinio ugdymo muzikos pamokose.

Lentoje nusibraizom penklinę ir suskaičiuojam linijas. Tada ištiesiame plaštaką ir išskečiame pirštus. Palyginam, kas bendro tarp penklinės ir išskėstos plaštakos. Kai vaikai pastebi, kad penklinė ir išskėsti pirštai yra panašūs, pradėdam aiškinti, kaip išsidėsčiusios natos. Natai *do* iliustruoti galima ant kėdutės pasodinti vaiką – tai atitinka pridėtinę liniją. *Re* pakimba mažylis piršto apačioje (= pirmos penklinės

linijos apačia), *mi* – mažylis pirštas (= pirmoji penklinės linija), *fa* – tarpupirštis tarp mažylis ir bevardžio, *sol* – bevardis pirštas (= antroji penklinės linija) ir t. t.

Žaisdami su pirštukais vaikai žymiai greičiau įsimena natų išsidėstymą penklinėje.